

جغرافیا

- ۱- گزینه «۲» - در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شَهْرَبی که همان شهر است، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مامورانی گماشت که آنان را شهربان و به یونانی، ساتراپ می‌گفتند. در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان ایالت تقسیم‌بندی می‌شد که در مجموع به ۳۱ ایالت می‌رسید. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس هشتم - تقسیمات کشوری ایران - تاریخچه تقسیمات کشوری ایران - صفحه ۷۲ و ۷۳) (آسان)
- ۲- گزینه «۳» - نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود. سیمای سکونتگاه دانشگاهی با سکونتگاه صنعتی تفاوت دارد. شهر تهران به دلیل پایتخت بودن، استقرار وزارت خانه‌ها، سفارتخانه‌ها و مراکز بزرگ اداری دارای نقش سیاسی اداری است. (سراسری ۹۸ با تغییر) (جغرافیا دهم - درس نهم - سکونتگاه‌های ایران - نقش سکونتگاه‌ها - صفحه ۸۶) (دشوار)
- ۳- گزینه «۱» - شهرهای خطی حول محورهای ارتباطی یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل می‌گیرند. بنابراین هر دو مورد یاد شده در صورت سوال، از شهرهای خطی هستند. (سراسری خارج از کشور ۹۸ با تغییر) (پایه دهم - درس نهم - سکونتگاه‌های ایران - شکل سکونتگاه‌ها - صفحه ۸۳) (متوسط)
- ۴- گزینه «۳» - تنوع قومی و فرهنگی در کشور که به همراه خود مجموعه‌ای از آیین‌ها، لباس‌ها، خوراکی‌ها، آهنگ‌ها، مراسم و گویش‌های محلی را ایجاد کرده و زمینه‌های گردشگری اجتماعی - فرهنگی را فراهم آورده است. تنوع زیستی ایران با وجود زیست‌بوم‌های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری در کشور برای گردشگری علمی و طبیعت گردی بسیار مناسب است. پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس دهم - توان‌های اقتصادی ایران - گردشگری - صفحه ۹۸) (متوسط)
- ۵- گزینه «۱» - در کشور ما برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها را وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهرها بر عهده دارند. مدیریت روستاها نیز بر عهده دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی روستاست. شوراها برای جلب همکاری و مشارکت مردم در مدیریت شهرها و روستاها پدید آمده‌اند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس دوم - مدیریت شهر و روستا - نهاد های مدیریت شهر و روستا در ایران - صفحه ۳۵) (متوسط)
- ۶- گزینه «۲» - شواهد تاریخی وجود شبکه‌های حمل و نقل و گسترش آن‌ها را در دوره‌های زمانی مختلف نشان می‌دهد. برای مثال، در نقاط مختلف قلمرو پهناور ایران در دوره هخامنشیان، راه‌ها و چاپارخانه‌هایی ایجاد شده بود. جاده‌های سنگ‌فرشی گسترده و طولانی در امپراتوری روم که همه نقاط را به مرکز و پایتخت متصل می‌کردند و جاده ابریشم، که شرق آسیا را از طریق ایران به غرب اروپا پیوند می‌داد، نمونه‌هایی از راه‌ها در طول تاریخ بوده‌اند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - گسترش حمل و نقل از گذشته تا امروز - صفحه ۴۲) (متوسط)
- ۷- گزینه «۴» - گزینه «۴» - در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند. قطارها در بین شهرها به حرکت در آمدند و این کشور را به زادگاه قطار تبدیل کردند. به این ترتیب، حمل و نقل ریلی موجب حرکت آسان‌تر بار و حمل بارهای سنگین به نقاط نسبتاً دور شد و به مرور رونق بسیار پیدا کرد. بعدها با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ، سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شد. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - گسترش حمل و نقل از گذشته تا امروز - صفحه ۴۲) (متوسط)
- ۸- گزینه «۴» - طی جنگ جهانی دوم، اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد. موتور جت توان بیشتری داشت و موجب شد هواپیماهای مسافربری بزرگ‌تری ساخته شود و هواپیماهای جت مسافربری در آسمان به پرواز در آیند. بعدها با تولید هواپیماهای بویینگ، حمل و نقل هوایی در سراسر جهان گسترش یافت. در نیم قرن اخیر، سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است:
  - افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل
  - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
  - پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل(عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - گسترش حمل و نقل از گذشته تا امروز - صفحه ۴۳) (متوسط)
- ۹- گزینه «۲» - آزادراه‌ها (توبان) مسیرهایی با پهنای زیادند که خطوط رفت و برگشت آن‌ها از یک‌دیگر جداست، تقاطع هم‌سطح ندارند و ورود به آن‌ها و خروج از آن‌ها در نقاط محدودی امکان‌پذیر است. آزادراه‌ها معمولاً در خارج از شهرها ساخته می‌شوند و برای رفت‌وآمد در آن‌ها باید عوارض پرداخت کرد. بزرگراه‌ها نیز مسیرهایی با خطوط رفت و برگشت جدا هستند که تعدادی تقاطع هم‌سطح دارند. بزرگراه‌ها معمولاً در درون شهرها ساخته می‌شوند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - حمل و نقل جاده‌ای - صفحه ۴۶) (دشوار)
- ۱۰- گزینه «۳» - داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل و نقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود. دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در مواقع خاص به عنوان ابزار سیاسی استفاده کنند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - نقش و اهمیت حمل و نقل - صفحه ۴۳) (آسان)